

การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรมเพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 3

The Promotion Learning Management of Social
Studies for the Word Citizen in Secondary Schools
Under the Secondary Educational Service Area
Office 3

เฉลิมชัย มนูเสวต¹

Chalermchai Manoosawet

เจตษฎา สุทธิเลิศ²

Jetsada Suttitelldr

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 2) เปรียบเทียบระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 3 และ 3)

¹หลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

²นักศึกษาระดับปริญญาโท วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ โดยใช้วิธีวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ จากผลการศึกษาพบว่า 1) การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดทำแผนการจัดการการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการใช้กิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบในระดับการส่งเสริมทั้งภาพรวมและรายด้าน พบว่า โรงเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบ O - NET สูงกว่าค่าเฉลี่ย และโรงเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบ O - NET ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แตกต่างกัน 3) ปัญหาที่พบประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำแผนการจัดการการเรียนรู้ ด้านการใช้กิจกรรม ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอนและด้านการวัดและประเมินผล ดังนั้น ควรพัฒนาในด้าน การนิเทศการสอนและแนวทางการวัดและประเมินผลผู้เรียนเป็นสำคัญ

คำสำคัญ: การจัดการส่งเสริมการเรียนรู้, พลโลก

Abstract

This study aims to 1) Study of the promotion of learning management on social studies, religion and culture for worldliness of students in secondary schools under the office of secondary educational service areas, zone 3 2) Compare the level of the promotion of learning management on social studies, religion and culture for worldliness of students in secondary schools under the office of secondary educational service areas 3 and 3) Study the problems and suggestions, by using both qualitative and quantitative research methods. The study indicated that 1) The promotion of learning management at the highest level, consisting of the preparation of learning management plans, the use of teaching and learning media using activities according to the learning management plan In teaching supervision and measurement and

evaluation respectively 2) Comparison at the level of promotion in overall and in each aspect found that the schools with the O - NET test scores were higher than the average and schools with lower O-NET test scores there are differences in the promotion of learning management. 3) The problems which are found consist of 5 aspects which are the preparation of the learning management plan using activities according to the learning management plan the use of teaching and learning media in teaching supervision and in measurement and evaluation. Therefore, there should be development in the field of teaching supervision and approaches for measuring and evaluating student performance.

Keyword: Management of learning promotion, Citizens of the world

บทนำ

ปัจจุบันการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ที่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และมีคุณธรรม ศีลธรรม และมีจริยธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ.2551 ได้กำหนดให้ การเรียนรู้สาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม เป็นวิชาที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจว่ามนุษย์ดำรงชีวิตได้อย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจของการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงตามยุค สมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆทำให้เกิดความเข้าใจ

ในตนเองและผู้อื่น มีความ อดทน อดกลั้น ยอมรับในความเปลี่ยนแปลง และมีคุณธรรมสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลโลกที่ดีของสังคมไทยและสังคมโลก ซึ่งจุดมุ่งหมายของสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ อิทธิพลของสภาพแวดล้อม ที่มีผลต่อการดำรงชีวิต การอยู่ร่วมกันในสังคม ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ มีความสามารถทางสังคม มีความรู้ มีทักษะ และมีคุณธรรมเพื่อก่อให้เกิดค่านิยมที่เหมาะสม มุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามด้านความรู้โดยจะให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้านเนื้อหาสาระ มีความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญในสาขาวิชาต่างๆ และการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามหลักสูตรในปัจจุบันยังประสบปัญหาและอุปสรรคอยู่มาก ซึ่งเกิดจากโครงสร้างและกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการต่างๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ทำให้ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาด้านศึกษา อยู่ตลอดเวลา การจัดการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้เปลี่ยนแปลงไปหลายประการ นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษา และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ระบบการเรียนการสอนตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วและการขยายตัวทางด้านวิชาการ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโดยเฉพาะผู้บริหาร ครู จำเป็นจะต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ เพื่อให้รับการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของด้านการศึกษาที่กำลังเป็นอยู่ (สมชาย ชัยฤทธิ์, 2558)

จากเหตุผลของการศึกษา ค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีงานวิจัย และบทความที่เกี่ยวข้องดังกล่าวผู้วิจัยได้ทราบและรับรู้ ความรู้ เกี่ยวกับ ความหมาย ความสำคัญปัญหาและอุปสรรคของการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และผู้วิจัยเป็นครูผู้ปฏิบัติการสอนโดยตรงในกลุ่มสาระ

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาสังกัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จึงมีความตระหนักถึงความสำคัญที่จะศึกษาการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เพื่อจะได้นำผลจากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นพลโลกในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จะพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ มีวิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของตัวอย่างโดยเทียบตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan ได้ตัวอย่าง 18 โรงเรียนโดยการศึกษาข้อมูลจากผู้บริหาร จำนวน 85

คน และครูผู้ปฏิบัติการสอนสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมจำนวน 262 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 347 คน ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 5 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติ (O – NET) ของ สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมปีการศึกษา 2560

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเพื่อความเป็นพลโลกของ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ซึ่งลักษณะของคำถามนั้นเป็นคำถามปลายปิด เป็นคำถามแบบระดับเรียงลำดับ มี 5 ระดับ (Rating Scale) ประกอบไปด้วยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้กิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอนและด้านการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่ม ข้อมูลปฐมภูมิ และทุติยภูมิแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) แสดงผลเป็นค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายลักษณะสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของการจัดการ การส่งเสริมเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 และใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลของการจัดการ การส่งเสริมเรียนรู้ สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 แบบ ปลายเปิด (Open ended) ประกอบด้วย การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การ

ใช้กิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนการสอน การนิเทศ การสอน และ การวัดและประเมินผล (2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics Analysis) เป็นสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้เลือกใช้ independent sample t-test สำหรับการทดสอบสมมติฐานในการวิจัย (3) ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 วิเคราะห์โดยใช้วิธีการหาความถี่และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติ (O – NET) ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ปี การศึกษา 2560 พบว่า ขนาดของโรงเรียนที่ผู้บริหารและครูสังคมศึกษา ปฏิบัติงานโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 32.80 โรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 68.20 ผลการทดสอบทาง การศึกษาในระดับชาติ (O – NET) โรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาใน ระดับชาติ (O – NET) สูง จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 67.70 โรงเรียนที่มี ผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติ (O – NET) ต่ำ จำนวน 74 คน คิด เป็นร้อยละ 32.20 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2560

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนผู้ให้ ข้อมูล	ร้อยละ
โรงเรียนขนาดใหญ่	75	32.80
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	154	68.20
ผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติ		
โรงเรียนที่มีผลการทดสอบสูง	155	67.70
โรงเรียนที่มีผลการทดสอบต่ำ	74	32.20

ตอนที่ 2 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติ (O - NET) สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับชาติ คิดเป็นร้อยละ 67.70 และต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับชาติ คิดเป็นร้อยละ 32.20 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.00 รองลงมาคือเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 41.00 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 65.50 รองลงมาคือสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 34.50 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.20 รองลงมาคือ 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.50 และมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.30 ขนาดของโรงเรียนที่ครูสังคมศึกษาปฏิบัติงานโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 32.80 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 68.20 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
เพศชาย	94	41.00
เพศหญิง	135	59.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	150	65.50
สูงกว่าปริญญาตรี	79	34.50
ประสบการณ์ในการทำงาน		
1 - 5 ปี	108	47.20
6 - 10 ปี	31	13.50
มากกว่า 10 ปี	90	39.30

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 4.51 โดยมีการส่งเสริมลำดับแรกคือ ด้านการจัดทำแผนการจัดการการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ย 4.72 รองลงมาคือด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน มีคะแนนเฉลี่ย 4.59 ด้านการใช้กิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ย 4.52 ด้านการนิเทศการสอน มีคะแนนเฉลี่ย 4.42 และด้านการวัดและประเมินผล มีคะแนนเฉลี่ย 4.27 ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

ด้าน	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับ
ด้านการจัดทำแผนการจัดการการเรียนรู้	4.72	0.21	มากที่สุด	1
ด้านการใช้กิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้	4.52	0.28	มากที่สุด	3
ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	4.59	0.26	มากที่สุด	2
ด้านการนิเทศการสอน	4.42	0.35	มากที่สุด	4
ด้านการวัดและประเมินผล	4.27	0.46	มากที่สุด	5
รวม	4.51	0.26	มากที่สุด	

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 3 ในโรงเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบ O - NET สูงกว่าค่าเฉลี่ย และโรงเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบ O - NET ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อความเป็นพลโลก ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบ

ด้าน	ขนาดใหญ่ n = 155		ขนาดใหญ่ พิเศษ n = 74		t	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านการจัดทำแผนการจัดการการเรียนรู้	4.75	.282	4.71	.178	1.304*	.000
ด้านการใช้กิจกรรม	4.59	.345	4.49	.236	2.459*	.000
ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	4.67	.312	4.56	.229	2.935*	.000
ด้านการนิเทศการสอน	4.57	.412	4.35	.294	4.606*	.000
ด้านการวัดและประเมินผล	4.54	.474	4.15	.399	6.520*	.000
รวม	4.62	.314	4.45	.214	4.822*	.000

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติ (O - NET) (n=18) พบว่า ภาพรวมและรายด้าน ด้านการจัดทำแผนการจัดการการเรียนรู้ ด้านการใช้กิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอน และด้านการวัดและประเมินผล มีค่า Sig. เท่ากับ 0.00, 0.00, 0.00, 0.00, 0.000, 0.00, และ 0.00 ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่าหรือเท่ากับ 0.05 หมายความว่า โรงเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติ (O - NET) สูงกว่าค่าเฉลี่ย และโรงเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบ O - NET ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบ โดยจำแนกตามผลการทดสอบทางการศึกษา
ในระดับชาติ (O - NET) (n=18)

ด้าน	O-NET สูง n = 155		O-NET ต่ำ n = 74		t	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านการจัดทำแผนการจัดการการเรียนรู้	4.68	0.224	4.80	0.178	-4.139	.001
ด้านการใช้กิจกรรม	4.49	0.247	4.60	0.327	-2.745*	.000
ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	4.56	0.249	4.67	0.276	-3.191*	.001
ด้านการนิเทศการสอน	4.36	0.309	4.55	0.397	-4.093*	.000
ด้านการวัดและประเมินผล	4.17	0.413	4.49	0.485	-5.198*	.000
รวม	4.45	0.231	4.62	0.286	-4.885*	.000

ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อความเป็นพลโลก โรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จากปัญหาที่
พบในการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลพบว่า ผู้บริหารควรมีกุยุทธ์
ในการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมให้ครูมีบทบาทและปรับตัว โดยการเสริมสร้าง
ขวัญและกำลังใจให้ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่
รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้ครูปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น
ส่งเสริมให้มีการวางแผนการนิเทศกำกับติดตามครูให้ดำเนินการสอนตาม
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร และพัฒนาวิธีการสอนของครูร่วมกัน

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยข้างต้น มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายและสรุปผลได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อความเป็นพลโลกของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารมีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อความเป็นพลโลกตามหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 โดยได้รับการส่งเสริมความเป็นพลโลกของนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย เช่น ครู ผู้บริหาร และเทคนิควิธีการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จัก คิด วิเคราะห์ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม ปริญญา เทวานฤมิตรกุล (2554) กล่าวว่า สำหรับการศึกษาเพื่อความเป็น "พลเมืองโลก" ก่อนที่จะก้าวเข้าไปสู่ความเป็นพลเมืองโลก ประชาชนจะต้องเป็น "พลเมือง" ตามระบอบประชาธิปไตย ความเป็นพลเมือง (Citizenship) ของระบอบประชาธิปไตย หมายถึง การที่สมาชิกมี อิสระภาพ ควบคุมกับ ความรับผิดชอบ และมีอิสระภาพ ควบคุมกับ หน้าที่ ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่มีการปฏิบัติ ซึ่งกระทรวงได้กำหนดมาตรฐานตัวชี้วัดไว้อย่างชัดเจนสอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลขึ้นโดยกำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ในการบริหารจัดการในสถานศึกษาใช้กรอบการบริหารของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลโดยนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี มาบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาซึ่ง ได้แก่ การดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคลและบริหารทั่วไป โดยเป้าหมายในการจัดการศึกษาคือ ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข นอกจากนี้ ยังสะท้อนการบริหารและส่งเสริมงานบริหารวิชาการ และการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อันเป็นการใช้สื่อการเรียน

การสอน ด้านการใช้กิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการสอน และด้านการวัดและประเมินผล อาทิ การนิเทศการสอนต้องมีการวางแผน การปรับปรุงชี้แนะ แนะนำ หรือปรึกษาหารือการเรียนการสอนร่วมกัน ผู้นิเทศการสอนต้องเน้นย้ำการใช้สื่อและการจัดสภาพแวดล้อม การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ตลอดจนการส่งเสริมให้ครูปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น และเสริมขวัญและกำลังใจจากผู้บริหารเพื่อให้ผู้รับการนิเทศสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้ครูปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรา เล่าเรียนดี (2545, หน้า 130) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นกระบวนการบริหารการศึกษาที่จัดดำเนินการในโรงเรียนโดยบุคลากรในโรงเรียนเป็นหลัก ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูอาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนโดยตรง

2. ผลการเปรียบเทียบโรงเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบ O – NET สูงกว่าค่าเฉลี่ย และโรงเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบ O – NET ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาที่รับสมัครเข้าเรียนในโรงเรียนแข่งขันสูง มีการสอบคัดเลือกนักเรียนที่เรียนดีเข้าไปเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จึงส่งผลให้มีคะแนน O NET สูง ผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวจึงเกิดขึ้นในโรงเรียนขนาดใหญ่ แม้ว่าสถานศึกษาทุกสถานศึกษาจะดำเนินการจัดการเรียนเพื่อสนองนโยบายในการจัดการเรียนการสอนสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อความเป็นพลโลก ของนักเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางปี พุทธศักราช 2551 อันเป็นเครื่องมือในการกำหนดมาตรฐานและทิศทางการจัดการเรียนการสอน ซึ่งครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว ตลอดจนนำมาปฏิบัติงานเกิดความชำนาญเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

3. ปัญหาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอน ด้านการวัดและประเมินคุณลักษณะของพลเมืองที่ดีของนักเรียนไม่สอดคล้องกับการเรียนรู้เพื่อความ

เป็นพลโลก แม้พบว่าในแต่ละด้านมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในระดับมากที่สุดจากการศึกษา แต่ยังสะท้อนให้เห็นว่าแม้ระดับพึงพอใจในการสอนจะมีค่าเฉลี่ยสูง แต่ยังมีบางด้านที่ครูผู้สอนยังสามารถพัฒนาหรือยกระดับการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าวได้

4. ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระสังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรมเพื่อความเป็นพลโลกในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ได้แก่ 1) ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ 2) ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการนิเทศการสอน 5) ด้านการวัดและประเมิน สะท้อนให้เห็นว่าในการส่งเสริมการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ยังสามารถยกระดับการดำเนินงานได้ อาทิ ด้านการนิเทศติดตามซึ่งผู้บริหาร และผู้สอนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

5. แนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้สาระสังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรมเพื่อความเป็นพลโลกโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ได้แก่ แนวทางการนิเทศการสอน และแนวทางการวัดและประเมินผลผู้เรียนแบบสะท้อน ซึ่งในกระบวนการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนสังคมนศึกษานั้น ทักษะการสอนในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ครูต้องพัฒนาตนเองโดยนำผลการนิเทศและการวัดประเมินผลผู้เรียนมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและความเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับแนวคิด ของ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข (2559) กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ 1) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม ได้แก่ การอ่าน การสืบค้น การอภิปราย การสรุป และ การสร้างความรู้ การเขียน และการนำเสนอมากกว่าเป็นผู้รับฟังความรู้จากครู 2) ได้รับการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า ลดกระบวนการถ่ายทอด สารสนเทศให้กับผู้เรียน และ 3) ได้รับการบ่มเพาะพัฒนาคุณธรรม เจตคติ และคุณค่าที่มีอยู่ใน ตัวผู้เรียน สำหรับบทบาทหลัก

ของครู พฤติกรรมการสอน และพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนในการเรียนรู้เชิงรุก

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารควรประสานความร่วมมือจากหลายฝ่าย เช่น ครู ผู้บริหาร และเทคนิควิธีการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จัก คิด วิเคราะห์ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และเกิดทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนให้เป็นพลโลกที่สมบูรณ์
2. ผู้บริหารควรมีทักษะกระบวนการในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษา และพัฒนาครูให้มีทักษะการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ โดยนำผลการนิเทศและการวัดประเมินผลผู้เรียนมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและความเปลี่ยนแปลงทางสังคม

บรรณานุกรม

- กนก จันทร์ทอง. (2560). การสอนสังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ การศึกษานครสวรรค์ วิทยาลัยนิพนธ์ปริญญา ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ณัฐรฎา พวงจันทร์. (2553). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพฯ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพฯ. วิทยาลัยนิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ราชภัฏธนบุรี.
- ถวิล เกษสุพรรณ. (2552). การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบล เขต 5. ปริญญาครุศาสตร์

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.

มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย. ปรังชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

ยุพิน พันธุ์ดิษฐ์. (2553). การศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอน ตาม
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครู
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียน
มัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น.

นภาพร แสงนิล. (2559). กลยุทธ์การเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นพลโลก
ให้กับผู้เรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดน่าน. ปรังชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาผู้นำทางการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

ศิลป์ชัย อ่วงตระกกุล. (2553). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัด
การศึกษาพิเศษเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
เชียงรายเขต 4. ปรังชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

วัชรรา เล่าเรียนดี. (2552). การนิเทศการสอน. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิภาพรรณ พินลา. (2560). แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาสังคม
ศึกษา สาระประวัติศาสตร์ เพื่อสร้างสำนึกความเป็นไทย. วารสาร
ปาริชาติ.

สมชาย ชัยฤทธิ์. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
กับการจัดการความขัดแย้งของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

- สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า. (2553). ยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาล
สถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ใหม่. กรุงเทพฯ: เอส.พี.เอ็น. การพิมพ์.
- Mark Baildon, Jasmine B.-Y. Sim & Agnes Paculdar. (2559). **a tale of two countries: comparing civic education in the Philippines and Singapore.**
- Roger (2545) E.M. 1995, **Diffusion of Innovation.** 4th ed. NY: The Free Press.
- Stolte, L.C., Isenbarger.M, and Cohen, A. K. **Action Civics for Promoting Civic Development: Main Effects of Program Participation and Differences by Project Characteristics.**